

ÚSTR Live přiblížil veřejnosti příběhy odvahy a svobody

27.2.2026 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ve čtvrtek 26. února 2026 proběhl v prostorách Paláce Archa Den otevřených dveří / ÚSTR Live, který se uskutečnil v rámci mezinárodního festivalu Mene Tekel. Ústav pro studium totalitních režimů se letos opět zapojil jako partner festivalu a připravil celodenní program zaměřený na reflexi totalitní minulosti, odvahy jedince i hodnot svobody. Festival, konaný od 23. února do 1. března 2026 na řadě míst v Praze, nabízí výstavy, diskuse, odborné konference, koncerty i rekonstrukce politických procesů. Ústav pro studium totalitních režimů se do něj zapojil nejen prostřednictvím tematické výstavy instalované tzv. „pod širým nebem“ na náměstí Míru v Praze 2, ale právě i otevřeným formátem dne, který umožnil veřejnosti nahlédnout do odborné práce historiků, badatelů a archivářů.

Dopolední program *ÚSTR Live* patřil klíčovým tématům československé historie druhé poloviny 20. století. Historik **Jaroslav Rokoský** představil perzekuci sedláckého stavu po roce 1948 a dramatické dopady kolektivizace venkova. **Petr Mallota** se věnoval Centrále třetího odboje, která působila mj. v pražské ulici Na Poříčí. Silným momentem byla komentovaná projekce propagandistického filmu *Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení*, kterou vedli historici **Michal Sklenář** a **Petr Kopal**. Odpolední část nabídla další odborné přednášky a diskusní setkání. Historička **Eva Vybíralová** se věnovala fungování skryté církve za komunismu, **Jakub Šlouf** pak přítomné seznámil s obsahem rozsáhlého archivu Karla Kryla, který zpracovává. Zájem vzbudila také panelová diskuse s pamětníky a také badateli **Františkem „Čuňasem“ Stárkem** a **Mirkem Vodrážkou** a doplněnou historikem **Janem Synkem**, kterou moderoval ředitel odboru výzkumu a vzdělávání ÚSTR **Martin Valenta**. Osobní svědectví o životě v undergroundu i o represích státní moci dodala programu výrazný lidský rozměr.

Vyvrcholením dne byla komentovaná prohlídka výstavy *Tváře undergroundu* slovenského fotografa Rudo Prekop. Výstava představuje 130 analogových portrétů osobností československé alternativní a undergroundové kultury 70. a 80. let a je doplněna filmovými dokumenty i textovou částí s odkazy na životní příběhy portrétovaných. Autor výstavy spolu s **Františkem „Čuňasem“ Stárkem** přiblížili návštěvníkům nejen atmosféru tehdejší nezávislé scény, ale i cenu, kterou mnozí její představitelé za svou svobodu zaplatili. *ÚSTR Live* tak potvrdil, že festival *MENE TEKEL* není pouze připomínkou minulosti, ale také výzvou k přemýšlení o současnosti.

AUTOR: PETRA JUNGWIRTHOVÁ
FOTO: ÚSTR / BARBORA ČAŇOVÁ

<https://www.ustrcr.cz/ustr-live-priblizil-verejnosti-pribehy-odvahy-a-svobody>